

GALERIJA KEMIJSKEGA INŠTITUTA

Kassandra Boogie-Woogie (prosto po Mondrianu)

Jure Zadnikar

Jure Zadnikar je slikar srednje generacije, ki je pri svojem umetniškem delu prehodil zelo zanimivo pot, saj je v svojih začetnih delih izhajal iz konceptualne tradicije post/modernizma in imel več akcij, v katerih je slikarstvo bilo prisotno kot neke vrste umetniška izjava, centralni del umetniškega procesa ali celo performans.

Po končanem študiju je bil na nekaj mesečnem izpopolnjevanju v Solunu v Grčiji in v tem času sodeloval tudi pri prenovi nekdanjih zaporov na Metelkovi v sedanji hostel Celica. V tem obdobju je bil tudi asistent na Akademiji za likovno umetnost in nekaj časa živel med Ljubljano in Solunom, saj je tam spoznal svojo ženo. Od takrat z družino živi in dela v Kassandriji, na polotoku Cassandra blizu Soluna. Njegov začetni slikarski opus se je naslanjal na post/modernistično dekonstrukcijo evropske slikarske tradicije in njegove slike so bile sestavljene iz barvnih ploskev in črt, ki so spominjale na mrežo perspektivne konstrukcije, hkrati pa so te mreže bile kompozicijska mrežna opora v bolj ali manj prepoznavnih intimnih motivih tihožitij, v času bivanja v Solunu pa vedno večkrat tudi v motivih krajine z močnimi barvnimi in svetlobnimi kontrasti.

Prav motiv krajin s prepoznavno mediteransko, grško svetlobo in svetom, ki spominja na našo Istro, je tisti, ki je bil v naslednjih obdobjih ves čas prisoten v njegovem slikarstvu. Toda pri tem ni šlo

več za enak konceptualni okvir, saj se v tej krajini nenehno pojavlja figuralika, predvsem pa se dogaja nekaj, ob čemer je jasno, da Zadnikarjev opus ves čas postavlja korenita vprašanja in globok premislek o sodobni umetnosti in sodobnem svetu. Pri tem Zadnikar odpre najmanj tri smernice. V prvi se ukvarja z intimnim prostorom družine, sorodnikov, prijateljev, vsakdanjih medsebojnih odnosov ljudi, ki se s svojo, skoraj avtarkično osredotočenostjo nase in notranji svet družinsko-prijateljskih vezi, nekako nepripravljeni soočajo s tem, kar vdira v njihov svet intimne. Edini, ki »zaloti« ta vdor v intimno, je slikar sam (njegovi avtoportreti zrejo v nas iz po navadi oddaljenih točk slike) in nas postavljajo v neprijetno vlogo voajerja.

Po drugi strani odpira krajino kot metaforično okolje, v kateri nastopi portret posameznika ob (delno) kultivirani, obvladani naravi. Na slikah lahko vidimo nenehno prisotnost človeške, civilizacijske vpetosti v naravo, kjer so na primer drva pokrita s plastično ponjavo ali v daljavi vidimo družino, ki se sprehaja v gozdu, kjer je hkrati tudi divje odlagališče odpadkov itd, s čimer Zadnikar po svoje razpre zgodovinsko poglavje romantičnih, umetniško-herojskih krajin s posamezniki pred veličastnimi prizori in jim iz sedanje časovne perspektive nastavi retrovizor z vsemi posledicami njihovih želja in idej o razmerjih med človekom in naravo.

Kot tretjo smernico pa bi izpostavil sliko, ki s svojo kompozicijo

neposredno vzpostavlja slikarski dialog z Manetovim Zajtrkom na travi, torej z določeno umetnino, pri kateri pa Zadnikar izjemno tenkočutno zazna ravno tiste vsebine slikarske motivike, zaradi katerih se je Manetova slika znašla na Salonu zavrženih in jih vehementno spreminja v nekakšen nov manifest, s katerim v jedru prevrne na glavo prav vse to, kar ta slika pomeni za tako imenovani "razvoj slikarstva" iz vidika modernizma in s tem tudi sodobne umetnosti. Namreč vse to, kar je pri Manetu »šokantno«, je pri Zadnikarju šokantno na način, da je preveč »normalno«...

To vračanje v referenčno polje pomembnih slikarskih mejnikov se pojavlja tudi v delu Zlati dež, predvsem pa je to tema pričujoče razstave na Kemijskem inštitutu.

Slikar Jure Zadnikar se torej predstavlja na Kemijskem inštitutu s svojim zadnjim ciklom slik, del na papirju, v katerih se delno naslanja na svoja začetna obdobja, vsebinsko pa mislim, da izhaja ravno iz tistih svojih del, katerih reference najdemo v pomembnih slikarskih mejnikih evropske zgodovine umetnosti. V novem ciklu slik se Zadnikar suvereno in mojstrsko giblje med ikonografijo Mondrianovih modernističnih slik, v katerih (Mondrian) razstavlja naravne fenomene (predvsem drevesa) in jih razbija v atomiziran svet likovnih ploskev in črt, in med ikonografijo Zadnikarju ljubih pokrajin Kassandre, v katerih se prepleta močna svetloba z izjemno risbo in

mediteranskim barvnim naborom.

Tisto, kar je verjetno še bolj intrigantno, pa je ravno ta odnos med: 1. Mondrianom kot slikarjem, ki je konceptualno razbijal motiv drevesa in narave v nefiguralno, abstraktno sliko z barvnimi pravokotniki in ortogonalno mrežo barvnih odnosov in 2. med izkušnjo evropske slikarske tradicije, v kateri se ravno grška, tako rekoč antična pokrajina, kaže v novi luči tega odnosa.

Kot bi Zadnikar pritiskal "undo" v slikarskem zgodovinskem smislu in s tem modernistični upor proti tradiciji začel vpenjati nazaj v svoj lasten okvir in v polje avtentnične evropske umetniške izkušnje.

Kratek življenjepisa:

Rodil se je leta 1968 v Ljubljani. V letih 1987-91 je študiral slikarstvo na Alu v Ljubljani. Leta 1995 je na isti ustanovi zaključil tudi podiplomski študij slikarstva. Leta 1994 je bil v Solunu kot štipendist programa Tempus. V šolskem letu 1994-95 je bil asistent za risanje na Alu. Od leta 1997 živi v Kassandriji v Grčiji, kjer poučuje otroke likovnosti. Leta 1993 je prejel priznanje, leta 1999 pa nagrado na razstavah Zdslu.

Izbor skupinskih razstav:

1. Triennale sodobne slovenske umetnosti, Moderna galerija, Ljubljana (1994); Bienale mladih Sredozemlja, Lizbona (1994); Forma Eterna, Bologna (1995); Solunski grafiki, galerija Exostis, Solun (1999); Od rojstva do rojstva, Umetnostna galerija, Maribor (2001); Moj mali svet, galerija sodobne umetnosti, Celje (2003); Art Vilnius, Vilna (2009); Risba na slovenskem 1940-2009, Mestna galerija, Ljubljana (2009); Naš čas, Tovarna umetnosti, Majšperk (2014).

Izbor samostojnih razstav:

Galerija Škuc (1991, 1993); galerija Equina (1995, 1997, 2003, 2007, 2011); Linorezi, Francoski inštitut, Solun (1997); Likovni salon, Celje (2000); galerija Zdslu, Ljubljana (2000); galerija Zeuxis, Solun (2003); galerija Kibela, Maribor (2008); Veleposlaništvo RS, Atene (2010); Mestna galerija, Solun (2010); galerija Tehni, Kilis, (2011); galerija Srečišče, Ljubljana (2003, 2014).

Od 18. 4. do 1. 6. 2017

Kustos, spremno besedilo in oblikovanje: Jiri Kočica

Spletna brezplačna izdaja, 2022

URL:

<https://www.ki.si/o-institutu/galerija/jure-zadnikar-kassandra-boogie-woogie-prosto-po-mondrianu-april-2017/>

CIP: Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 93240835 ISBN 978-961-6104-73-9 (PDF)

Kemijski inštitut
Ljubljana, Slovenija

National Institute of
Chemistry, Slovenia

Hajdrihova 19, Ljubljana
www.ki.si / 01 47 60 200